

Tessék megtervezni a budapesti Fórumot!

A Közmunkatanács elhatározta a tervpályázat kiírását. Tizenötezer pengő díjakra! A Bazilikától a Gerlóczy-utcáig minden régi építészeti hibát helyre akarnak hozni

A közeljövő egyik legnagyobbabásu városrendezési problémája Budapesten a Fórum tervének kialakítása. Az ugynevezett Fórum alatt a Bazilikától a Calvin-térig terjedő utvonalat kell érteni. Ebbe beleesik a központi városháza épülete is, amellyel változást terveznek. A városháza épületét már hosszú esztendőök óta toldozzák-foldozzák. Hol új pavillont építenek valamelyik átjáróudvar közepébe, hol pedig egy-egy emeletet huznak valamelyik oldalszárnyra. Hivatalos körök megállapították, hogy a városháza nemcsak, hogy nem felel meg mai állapotában annak az ideálnak, ahogyan egy milliós város központi adminisztrációs épületét általában elképzelik, de ez az egyre szaporodó hivatalok elhelyezésére sem elegendő. Eppen ezért a legújabb elgondolás az, hogy a Károly-köruti frontot teljesen átépítik. A terv elkészítésére Friedrich Lajos műszaki főtanácsos kapott nemrégiben megbízást, de azután a városháza vezető körei rájöttek arra, hogy ezt a problémát az egyéb fontos városrendezési szükségletekből kiemelve, önállóan megoldani nem lehet. Ezért kapcsolták azután bele a városháza újjáépítésének és modernizálásának ötletét az ugynevezett Fórum-gondolatba, amelyet a Közmunkatanács vetett fel és amely Bessenyei Zénó elnöknek egyik kedvenc témája.

Változtatni sok hibás régi megoldáson

A budapesti Fórum megtervezése során sok olyan városrendezési kérdést kellene megoldani, amelyek az elmúlt évtizedek bünei. Köztudomású, hogy a régi, régi évtizedekben, amikor Budapest alapjait lerakták, a fejlődésnek indult nagyváros konturjait kirajzolták, nem volt még olyan kialakult és határozott a hivatalos körök nézete afelől, hogy tulajdonképpen milyen irányban és milyen szempontok szerint kell Budapestet fejleszteni. Ennek következménye azután az, hogy a nagyszabású építkezések, új utak megnyitása, középületek létesítése igen sokszor öltészerűen történt. Nem volt egységes városrendezési terv, amelybe azután az egyes épületeket beleillesztették volna. Manapság már lehetetlen lenne ekként építkezni, mert hiszen az épületeknek nemcsak homlokzati kiképzését, magasságát s. b. írják elő, hanem mindenekezlőt arról gondoskodnak, hogy azok az általános városképbe harmonikusan illeszkedjenek bele.

Persze ez bizonyos vonatkozásban már kissé késői intézkedés. Mindenki tudja, hogy Budapest legszebb és legmonumentálisabb útja, az Andrássy-ut, milyen szerencsétlenül torkollik bele az egyik Vilmos császár-ut házába, ahelyett, hogy a Tisza István-utcában folytatódva nekifutna a Lánchidnak és az Alaguton keresztül a Krisztinavárosig jutna el. Sajnos, ezt sem lehetne csak úgy egyszerűen megoldani, mert hiszen a Lánchid tengelye nem vág pontosan össze a Tisza István-utcával. A Fórum megtervezése során szeretnénk ezen a rosszul megoldott városrendezési komplexumon valamelyest javítani.

A Bazilika kiemelkedése tulsufolt környezetéből

Ugyanígy szeretnénk megváltoztatni és rendezni a Deák-téri templom környékét, kapcsolatot kívánunk teremteni a Károly király-ut és Lánchid között, legfőként pedig a Bazilikát, ezt a monumentális templomot,

amelyet most a házak egész tömege zár el a külvilág elől, óhajtanák *kellőleg kihámozni és jelentőségének megfelelően kidomborítani*, ha már annakidején elfelejtkeztek arról, hogy ezt a lenyűgöző hatású épületét gyönyörű tér közepébe helyezték.

Szendy Károly polgármester az Ujság-ban a minap nyilatkozott a budapesti Fórum gondolatáról. Rámutatott arra, hogy *egyelőre csupán az ideális tervet szeretnék megkonstruáltatni*. A kiírandó pályázat tehát azt célozza, hogy Budapest építőművészei fantáziájukkal, alapos hozzáértésükkel és nagy szaktudásukkal siessenek a főváros vezetőségének segítségére és ötleteiket, álmaikat papírosra vetve, jelöljék meg a módját annak, *hogyan kell a középületekkel teletűzdelt új főutvonalnak kialakulnia?* A polgármester kijelentéseiből azonban az is kiderül, hogy a Fórum megalkotása a mai pénzügyi viszonyok között természetesen *nem a közeljövő reménysége*. Egyelőre csak arról van szó, hogy *rajzlapra legyen felvázolva mindaz a sok szép elgondolás, lehetőség, ami itt számításba jöhet és azután következik az anyagi részről való gondoskodás — mondjuk ki —, fejtörés afelett, hogy tulajdonképpen honnan szerezzék meg a kivitelhez szükséges hatalmas pénzüsszeget.*

Előbankét a Közmunkatanácsban

A probléma még így sem érdektelen és kétségtelen, hogy *Budapest építészeti megmozgatója az a közeljövőben kihirdetendő tervpályázat, amelynek alapján hozzáláthatnak a tervezési munkához.* A Közmunkatanács nagy igyekezettel készíti elő a Fórum tervpályázatát. Erre mutat az is, hogy az e héten tartandó teljes ülés előtt Bessenyei Zénó elnökletével szombaton nagybizottság ült össze, hogy a tervpályázati feltételekről döntsön.

A nagybizottság ülésén a Közmunkatanács tagjain kívül résztvettek Lamotte Károly dr. alpolgármester, Király Kálmán, Babarczy István báró és Wossala Sándor fővárosi tanácsnokok, Kempelen Ágoston ügyosztály-vezető, műszaki főtanácsos, továbbá Bórczy István dr., Harrer Ferenc dr. és Wellisch Andor fővárosi bizottsági tagok. Meghívták a minisztériumok képviselőit, valamint Raffay Sándor dr. református püspököt is, mivel a református egyház szintén érdekelt a templom környékének rendezése által.

Bessenyei Zénó elnök bejelentette, hogy a tervpályázat kiírásának előkészülete teljesen befejeződött és így a nagyjelentőségű városrendezési kérdés megvalósítása elindítható. Felkérésére Lázár műszaki főtanácsos ismertette a tervpályázat feltételeit.

Négy főszempont

Eszerint a kiírandó pályázat szerint *egyelőre a Bazilikától a Gerlóczy-utcáig húzódó utvonalt (innen a Calvin-térig terjedő részre később kerül sor) rendezését kell megoldani.* A másik oldalon a *határvonal a Bécsi-utca, magában foglalva az Erzsébet-teret is.* A pályázóknak *négy főszempont*ra kell figyelemmel lenniök:

1. Az Andrássy-ut torkolatának rendezése és az Andrássy-utnak a Gróf Tisza István-utcával való összekötése.
2. A Károly király-utnak a Lánchidhoz való levezetése.
3. A Deák-téri templom és környékének rendezése.

Vegyen

üvegárukat
porcellánokat
háztartási cikkeket

CORVIN

A JÓ MINŐSÉGEK ÁRUHÁZA

4. A városháza Károly király-utl frontjának újjáalakítása és homlokzati kiképzése.

Ezekon kívül a rendezés során a tervezőknek gondoskodniuk kell az említett területek zavartalan közlekedésének biztosításáról, széles utvonalak létesítéséről és a forgalom növekedése esetén szükséges autóparkoló helyekről. A terület alaprajzi elrendezésén kívül rajzban kell bemutatniuk a tervezőknek a közlekedési csomópontok megoldását is. Kötelesek távlati képet is készíteni, amely a városközpont rendezését perspektivikusan állítja a néző elé.

A tervpályázat nyilvános lesz és a pályázatokat a tervezőknek teljes névalírásukkal kell ellátniuk. Három hónap áll majd rendelkezésére azoknak, akik a nagyszabású városrendezési feladat megoldására vállalkoznak. A pályázat lejárata ugyanis 1936 december 31. lesz.

Négy 2500 és hat 800 pengős díj

A legjobb munkákat *tíz díjjal* jutalmazzák. Négy, egyenként 2500 és hat, egyenként 800 pengős díj lesz, összesen 14.800 pengő értékben. A főváros 25.000 pengőt bocsátott a Közmunkatanács rendelkezésére. A fennmaradó 10.200 pengőt a tervpályázat egyéb költségeire fordítják.

A Közmunkatanács a keddi teljes ülésén dönt az előkészítő bizottság által előterjesztett pályázati feltételekről és azután rögtön, előreláthatólag még a hét közepén megtörténik a pályázat kiírása.

Szinte természetes, hogy a nagyarányú munkalehelőség igen nagy mértékben sarkalni fogja Budapest építészét, mert, ha az anyagi jutalom nem is oly nagy, az az erkölcsi siker és dícsőség, amit egy ilyen komoly városrendezési feladat megoldása jelent, igen nagy mértékben vonzó.